

Datu valsts inspekcija

Elijas iela 17, Rīga, LV-1050, tālr. 67223131, e-pasts pasts@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

[..]

Lēmums

Rīgā, Dokumenta datums skatāms laika zīmogā

Dokumenta reģistrācijas numurs
skatāms pievienotajā teksta datnē

Par Datu valsts inspekcijas faktiskās rīcības apstrīdēšanu

[1.] Datu valsts inspekcijā (turpmāk – Inspekcija) 2026. gada 24. aprīlī saņemta (reģ. 2026. gada 27. aprīlī ar Nr. [..]) [..] (turpmāk – Iesniedzēja) elektroniskā pasta vēstule (turpmāk – e-pasta vēstule) par Inspekcijas amatpersonas 2026. gada 17. aprīļa vēstuli Nr. [..] “Par sūdzības izskatīšanas iznākumu” (turpmāk – Atbildes vēstule). E-pasta vēstulē konstatētos trūkumus Iesniedzēja novērsusi ar 2026. gada 20. maijā parakstītu iesniegumu par Atbildes vēstuli (turpmāk – apstrīdēšanas iesniegums).

[2.] Izvērtējot apstrīdēšanas iesniegumā minēto un Inspekcijas rīcībā esošo informāciju, Inspekcija

konstatē:

[2.1.] Inspekcijā 2026. gada 27. janvārī saņemts Iesniedzējas 2026. gada 23. janvāra iesniegums (turpmāk – sākotnējais iesniegums), kurā Iesniedzēja informē, ka ir atteikusies parakstīt 2025. gada 24. novembra darba līgumu ar Rīgas Stradiņa Universitāti (turpmāk - RSU). RSU, pamatojoties uz to, ka nav aktīva darba līguma, bez brīdinājuma ir atslēgusi Iesniedzējai darba e-pastu. Neskatoties uz vairākkārtīgiem Iesniedzējas lūgumiem, RSU liedz Iesniedzējai piekļuvi viņas darba e-pastam RSU, kā rezultātā Iesniedzējai nav iespējams no šī e-pasta paņemt visu personisko informāciju, tai skaitā [..] darba līgumu, un personisko darba akadēmisko informāciju, sākot ar [..]. Sākotnējam iesniegumam pievienota Iesniedzējas un RSU savstarpējā sarakste.

[2.2.] Ar Inspekcijas 2026. gada 17. aprīļa Atbildes vēstuli Iesniedzēja informēta par Inspekcijas kompetences robežām. Tāpat sniegta informācija, ka sākotnējais iesniegums nav saistīts ar Iesniedzējas personas datu apstrādi, bet izriet no darba tiesisko attiecību jautājumiem, tostarp darba devēja rīcības, organizējot darba vidi un piekļuvi darba līdzekļiem. Proti, piekļuves liegšana darba e-

pastam ir vērtējama kā darba devēja organizatorisks lēmums, nevis personas datu apstrādes jautājums un pārkāpums. Šādu jautājumu izskatīšana neietilpst Inspekcijas kompetencē.

[2.3.] Inspekcijā 2026. gada 24. aprīlī saņemta Iesniedzējas e-pasta vēstule. E-pasta vēstulē Iesniedzēja norāda, ka nepiekrīt Atbildes vēstulei, jo tā sniegta pieļaujot rupju Iesniegumu likuma 5. panta trešās daļā minētā atbildes sniegšanas termiņa kavējumu, kā arī sākotnējais iesniegums nav izskatīts pēc būtības, jo jautājums nebija saistīts ar darba tiesiskajām attiecībām, bet to, ka RSU bez brīdinājuma ir atslēgusi Iesniedzējai darba e-pastu un nenodrošina Iesniedzējai piekļuvi viņas darba e-pastā esošajai personiskajai informācijai. RSU joprojām nav nodrošinājusi Iesniedzējai piekļuvi darba e-pastā esošajiem personas datiem.

[2.4.] Inspekcija 2026. gada 13. maijā Iesniedzēju telefoniski ir informējusi, ka Iesniedzējas e-pasta vēstule nesatur parakstītu iesniegumu. Līdz 2026. gada 18. maijam Iesniedzēja nav iesniegusi parakstītu iesniegumu.

[2.5.] Ar Inspekcijas 2026. gada 19. maija lēmumu Nr. [..], pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 77. panta pirmo un otro daļu, Dokumentu juridiskā spēka likuma 4. panta pirmās daļas 3. punktu un Elektronisko dokumentu likuma 3. panta pirmo daļu, nolemts atstāt Iesniedzējas e-pasta vēstuli bez virzības un noteikt termiņu trūkumu novēršanai – 2026. gada 29. maijs.

[2.6.] Inspekcijā 2026. gada 20. maijā saņemts Iesniedzējas 2026. gada 20. maijā parakstīts apstrīdēšanas iesniegums, kas satur tādus pašus argumentus kā 2026. gada 24. aprīļa Iesniedzējas e-pasta vēstule.

[3.] Izvērtējot Inspekcijas rīcībā esošos dokumentus, kā arī konstatētos apstākļus un to juridisko vērtējumu, Inspekcija

secina:

[3.1.] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 89. panta pirmo daļu iestādes faktiskā rīcība ir iestādes rīcība publisko tiesību jomā, kas neizpaužas tiesību akta veidā un kas ir vērsta uz faktisko seku radīšanu, ja privātpersonai uz šo rīcību ir tiesības vai šīs rīcības rezultātā ir radies vai var rasties personas subjektīvo tiesību vai tiesisko interešu aizskārums. Par faktisko rīcību atzīstamas arī iestādes darbības, kas neatkarīgi no iestādes nodoma rada tādas faktiskās sekas, kuru rezultātā privātpersonai ir radies vai var rasties būtisks tiesību aizskārums. Savukārt saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 91. panta ceturto daļu privātpersona iestādes faktisko rīcību var apstrīdēt un pārsūdzēt tāpat kā administratīvo aktu. Ievērojot minēto, Inspekcijas Atbildes vēstule ir uzskatāma par iestādes faktisko rīcību, kas apstrīdama tāpat kā administratīvais akts.

[3.2.] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 79. panta pirmo daļu administratīvo aktu var apstrīdēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, bet, ja rakstveida izdotajā administratīvajā aktā nav norādes, kur un kādā termiņā to var apstrīdēt, - viena gada laikā no tā spēkā stāšanās dienas. Ņemot vērā minēto un šā lēmuma [1.] punktā norādīto, Inspekcijas direktore secina, ka apstrīdēšanas iesniegums ir iesniegts termiņā, līdz ar to tā izskatīšana ir pieļaujama.

[3.3.] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 81. panta pirmo daļu augstāka iestāde izskata lietu vēlreiz pēc būtības kopumā vai tajā daļā, uz kuru attiecas iesniedzēja iebildumi. Administratīvā procesa likuma 81. panta piektajā daļā ir noteikts, ka apstrīdētais administratīvais akts iegūst savu galīgo noformējumu tādā veidā, kādā tas noformēts lēmumā par apstrīdēto administratīvo aktu. Šādā veidā tas ir izpildāms un to var pārsūdzēt tiesā. Administratīvā procesa likuma 76. panta trešajā daļā ir noteikts, ka administratīvā akta apstrīdēšana ir sākotnējās administratīvās lietas turpinājums. Līdz ar to, Inspekcijas direktore kā augstāka amatpersona, atkārtoti izskata lietu pēc būtības, vērtē un pārbauda, vai amatpersona ir ar pienācīgu rūpību izvērtējusi sākotnējo iesniegumu.

[3.4.] Iesniedzēja norāda, ka amatpersona sākotnējā iesnieguma izskatīšanā ir pieļāvusi rupju Iesniegumu likuma 5. panta trešās daļas minētā atbildes sniegšanas termiņa kavējumu.

Inspekcijas direktore norāda, ka minētais arguments nav pamatots, šādu apsvērumu dēļ:

[3.4.1.] No sākotnējā iesnieguma satura secināms, ka Iesniedzēja ir vērsusies Inspekcijā ar sūdzību par RSU īstenotu viņas personas datu apstrādi, proti, minētais iesniegums pēc būtības ir datu subjekta sūdzība par iespējamu personas datu aizsardzības normatīvo aktu pārkāpumu.

Datu subjekta tiesības iesniegt sūdzību uzraudzības iestādē ir noteiktas Vispārīgās datu aizsardzības regulas¹ (turpmāk - Datu regula) 77. panta 1. punktā. Savukārt saskaņā ar Datu regulas 77. panta 2. punktu un 78. panta 2. punktu uzraudzības iestādei ir pienākums informēt sūdzības iesniedzēju par sūdzības izskatīšanas virzību vai iznākumu trīs mēnešu laikā no sūdzības saņemšanas dienas.

Iesniegumu likuma 2. panta otrajā daļā noteikts, ka šis likums neattiecas uz iesniegumiem, kuriem saskaņā ar likumu noteikta cita izskatīšanas kārtība.

Nemot vērā minēto, secināms, ka uz Iesniedzējas sākotnējā iesnieguma izskatīšanu nav piemērojams Iesniegumu likums, tai skaitā Iesniegumu likuma 5. panta trešajā daļā noteiktais atbildes sniegšanas termiņš, jo konkrētajā gadījumā ir piemērojama Datu regulā noteiktā izskatīšanas kārtība.

[3.4.2.] Inspekcijā sākotnējais iesniegums ir saņemts 2026. gada 27. janvārī, savukārt Atbildes vēstule Iesniedzējai nosūtīta 2026. gada 17. aprīlī. No minētā izriet, ka atbilde uz sākotnējo iesniegumu ir sniegta ievērojot Datu regulas 78. panta 2. punktā noteikto trīs mēnešu termiņu.

[3.5.] Iesniedzēja norāda, ka sākotnējais iesniegums nav izskatīts pēc būtības, jo jautājums nebija saistīts ar darba tiesiskajām attiecībām, bet to, ka RSU bez brīdinājuma ir atslēgusi Iesniedzējai darba e-pastu un nenodrošina Iesniedzējai piekļuvi viņas darba e-pastā esošajai personiskajai informācijai.

Inspekcijas direktore norāda, ka sākotnējais iesniegums pēc būtības satur informāciju par diviem atsevišķiem jautājumiem, proti, RSU bez iepriekšēja brīdinājuma atslēdza Iesniedzējas darba e-pastu un RSU nenodrošina Iesniedzējai piekļuvi viņas darba e-pastā esošajai personiskajai informācijai.

[3.5.1.] Attiecībā uz pirmo jautājumu norādāms, ka Atbildes vēstulē amatpersona pamatoti norādījusi, ka tas izriet no darba tiesisko attiecību jautājumiem, tostarp darba devēja rīcības, organizējot darba vidi, informācijas sistēmas un piekļuvi darba līdzekļiem. Pats par sevi fakts, ka darba e-pasts ir atslēgts bez brīdinājuma, automātiski nenožīmē personas datu aizsardzības pārkāpumu

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (ES) 2016/679 par fizisko personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK

un neveido pamatu Inspekcijas kompetencei. Līdz ar to šī jautājuma izskatīšana neietilpst Inspekcijas kompetencē.

[3.5.2.] Savukārt otrs jautājums attiecas uz Datu regulas 15. pantā noteiktajām datu subjekta tiesībām saņemt no pārziņa piekļuvi saviem personas datiem. Sākotnējā iesniegumā Iesniedzēja ir norādījusi uz nepieciešamību piekļūt darba e-pastā esošajai personiskajai informācijai. Šāds lūgums pēc būtības ir vērtējams kā pieprasījums nodrošināt piekļuvi personas datiem, kuru apstrādi veic pārzinis. Tādējādi jautājums par to, vai RSU ir pienācīgi izvērtējusi Iesniedzējas pieprasījumus un vai RSU ir izpildījusi Datu regulas 15. pantā noteiktos pienākumus attiecībā uz piekļuves tiesību nodrošināšanu, ietilpst Inspekcijas kompetencē. Atbildes vēstulē minētais jautājums pēc būtības nav izvērtēts.

Saskaņā ar Datu regulas 57. panta 1. punkta f) apakšpunktā noteikto, uzraudzības iestādei ir jāizskata datu subjekta sūdzība atbilstošā apjomā un saprātīgā termiņā jāinformē sūdzības iesniedzēju par lietas virzību un izmeklēšanas rezultātiem. Sūdzības izskatīšana ietver faktu un lietas apstākļu noskaidrošanu, uzraudzības iestādes secinājumu par attiecīgo darbību atbilstību vai neatbilstību Datu regulas prasībām un lēmuma paziņošanu iesniedzējam. Sūdzībā norādītais jautājums ir jāizmeklē atbilstošā apjomā, proti, jāveic visas nepieciešamās darbības, lai noskaidrotu lietas apstākļus un nodibinātu, vai pārkāpums ir noticis.² Datu regulas 57. panta 1. punkta f) apakšpunkts uzliek pienākumu Inspekcijai iegūt tādu pierādījumu apjomu, kas būtu nepieciešams katras sūdzības izskatīšanai pēc būtības un pienācīgā apjomā.

Ņemot vērā minēto, Inspekcijas direktore secina, ka amatpersona nav veikusi sākotnējā iesniegumā ietvertā otrā jautājuma izskatīšanu pēc būtības un atbilstošā apjomā.

Ņemot vērā minētos faktiskos un tiesiskos apstākļus, pamatojoties uz Datu regulas 15. pantu, 57. panta 1. punktu f) apakšpunktu, 77. panta 1. un 2. punktu, 78. panta 2. punktu, Iesniegumu likuma 2. panta otro daļu un 5. panta trešo daļu, Administratīvā procesa likuma 76. panta trešo daļu, 79. panta pirmo daļu, 81. pantu, 89. pantu pirmo daļu, 91. panta ceturto daļu, Inspekcija

nolemj:

- atzīt Datu valsts inspekcijas amatpersonas faktisko rīcību, 2026. gada 17. aprīļa vēstuli [..], par prettiesisku daļā, kas attiecas uz [..] 2026. gada 23. janvāra iesnieguma izskatīšanu daļā par piekļuvi viņas RSU darba e-pastā esošajai personiskajai informācijai, bet pārējā daļā par tiesisku;
- uzdot Datu valsts inspekcijas Uzraudzības nodaļai atkārtoti izskatīt [..] 2026. gada 23. janvāra iesniegumu daļā, kas attiecas uz piekļuvi viņas RSU darba e-pastā esošajai personiskajai informācijai.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70. panta pirmo un otro daļu lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam, savukārt lēmumu paziņo adresātam atbilstoši Paziņošanas likumam.

² Skat. Senāta Administratīvo lietu departamenta 2025. gada 28. februāra lēmuma lietā Nr. SKA-353/2025, 10. un 11. punktu

Paziņošanas likuma 9. panta otrajā daļā noteikts, ka dokuments, kas sūtīts pa elektronisko pastu, uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

Šo lēmumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 188. pantu un 189. panta pirmo daļu un Fizisko personu datu apstrādes likuma 24. panta otro daļu un Tieslietu padomes 2025. gada 24. jūlija lēmumu Nr. 48 “Par tiesām, to darbības teritorijām un atrašanās vietām” var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Administratīvās rajona tiesas attiecīgajā tiesu namā pēc pieteicēja adreses (deklarētās dzīvesvietas adreses, papildu adreses (Dzīvesvietas deklarēšanas likuma izpratnē) vai nekustamā īpašuma atrašanās vietas.

Direktore

J.Macuka

[..]